

8.2.2024

UTKAST

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av medborgarskapslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Det föreslås att medborgarskapslagen ändras i fråga om den boendetid som krävs för naturalisation.

Den boendetid som förutsätts för naturalisation höjs från fem till åtta år. Som en persons boendetid godkänns i fortsättningen enbart vistelse under den tid personen har haft uppehållstillstånd. Det antal dagar då personen vistats utomlands som ska godkännas som boendetid minskas. Det föreslås att det undantag från boendetiden som gäller personer som får internationellt skydd stryks ur lagen. I fråga om statslösa, makar till finska medborgare, sökande som uppfyller språkkunskapsvillkoret och barn som fyllt 15 år förlängs den boendetid som krävs med ett år till fem år. Dessutom förlängs den boendetid som förutsätts med ett år till tre år i situationer där undantag från boendetiden görs av synnerligen vägande skäl. Till lagen fogas en separat grund för undantag för makar till anställda vid finska beskickningar, för vilka det förutsätts en boendetid på två år. I propositionen föreslås det också en ny lagstadgad maximibehandlingstid som ska främja den skyndsamma behandlingen av medborgarskapsansökningar av personer som får internationellt skydd och statslösa.

Syftet med propositionen är att revidera medborgarskapslagen i enlighet med regeringsprogrammet genom att skärpa förutsättningarna för naturalisation. Denna proposition innehåller förslag till genomförande av åtgärder som gäller boendetiden. Avsikten är att betona en lyckad integration som en förutsättning för att få medborgarskap och möjliggöra att säkerhetsaspekter beaktas bättre än tidigare.

Propositionen hänför sig till den första tilläggsbudgetpropositionen för 2024 och avses bli behandlad i samband med den.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 augusti 2024.

Lag

om ändring av medborgarskapslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i medborgarskapslagen (359/2003) 2 § 4 punkten och 14 § 1 mom. 3 punkten, av dem 14 § 1 mom. 3 punkten sådan den lyder i lag 579/2011,
ändras 2 § 3 punkten, 13 § 1 mom. 2 punkten, 15, 16, 18, 18 a, 20–22 §, 23 § 2 mom. och 24 § 3 och 4 mom., av dem 13 § 1 mom. 2 punkten samt 15, 16, 18, 18 a och 21 § sådana de lyder i lag 579/2011, 20 § sådan den lyder i lag 327/2009 och 22 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 579/2011, samt
fogas till lagen nya 20 a och 22 a § som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

3) *statslös* en person som inte av någon stat med tillämpning av dess lagstiftning betraktas som dess medborgare,

13 §

Allmänna villkor för naturalisation

En utlänning beviljas på ansökan finskt medborgarskap, om han eller hon när ansökan avgörs

2) har och har haft sitt egentliga bo och hemvist i Finland de senaste åtta åren (*boendetidsvillkor*),

15 §

Vistelse som godkänns som boendetid

Om den sökande har vistats i Finland med stöd av ett tillfälligt uppehållstillstånd innan han eller hon beviljats kontinuerligt uppehållstillstånd, beaktas vid beräkandet av boendetiden, trots vad som föreskrivs i 14 § 1 mom. 2 punkten, hälften av den tid som den sökande har vistats

i landet med stöd av det tillfälliga uppehållstillståndet. Detta förutsätter emellertid att den sökande har vistats i Finland med stöd av ett kontinuerligt uppehållstillstånd minst ett år omedelbart innan ansökan avgörs.

16 §

Dagar då den sökande vistats utomlands som godkänns som boendetid

I den boendetid som är villkor för naturalisation godkänns vistelse utanför Finland i sammanlagt högst 365 dygn. Under det år som föregår avgörandet av ansökan godkänns dock vistelse utomlands i sammanlagt högst 90 dygn. De dagar då den sökande vistats utomlands som överstiger dessa antal räknas inte in i boendetiden.

En oavbruten vistelse utanför Finland i över fem år avbryter beräkningen av boendetiden. Beräkningen av boendetiden börjar då på nytt på det sätt som föreskrivs i 14 § 1 mom.

18 §

Undantag från boendetidsvillkoret

En utlänning kan trots vad som föreskrivs i 13 § 1 mom. 2 punkten beviljas finskt medborgarskap, om

- 1) han eller hon på grundval av laglig och långvarig vistelse i Finland eller av någon annan härmed jämförbar orsak har fast anknytning till Finland, samt
- 2) hans eller hennes egentliga bo och hemvist finns och har funnits i Finland de senaste tre åren.

Dessutom krävs det att

- 1) det är oskäligt svårt för den sökande att sköta ett stadigvarande arbete i huvudsyssla i Finland utan finskt medborgarskap,
- 2) den sökande utan att själv vara orsak till det i minst 10 år felaktigt har betraktats som finsk medborgare till följd av en finsk myndighets misstag som har lett till en betydelsefull påföljd som sammanhänger med en finsk medborgares rättigheter eller skyldigheter, eller
- 3) det annars finns synnerligen vägande skäl att avvika från boendetidsvillkoret.

18 a §

Undantag från boendetidsvillkoret då språkkunskapsvillkoret uppfylls

En utlänning kan trots vad som föreskrivs i 13 § 1 mom. 2 punkten beviljas finskt medborgarskap om han eller hon uppfyller det språkkunskapsvillkor som avses i 13 § 1 mom. 6 punkten, och

- 1) han eller hon har en sådan fast anknytning till Finland som avses i 18 § 1 mom. 1 punkten, och
- 2) hans eller hennes egentliga bo och hemvist finns och har funnits i Finland de senaste fem åren.

20 §

Undantag i fråga om statslösa

En statslös kan trots vad som föreskrivs i 13 § 1 mom. 2 punkten beviljas finskt medborgarskap, om hans eller hennes egentliga bo och hemvist finns och har funnits i Finland de senaste fem åren.

20 a §

Skyndsamt behandling

En medborgarskapsansökan ska behandlas skyndsamt, om den sökande får internationellt skydd eller är statslös.

Beslut på ansökan ska fattas inom ett år efter det att myndigheten har mottagit ansökan vederbörligen ifylld och med bilagor. Om Migrationsverket blir tvunget att begära eller inhämta tilläggsutredningar i ärendet, upphör behandlingstiden att löpa till dess att de behövliga utredningarna har mottagits.

Ett beslut kan fattas efter den tidsfrist som anges i 2 mom., om det i ärendet finns frågor som gäller särskilt komplicerade faktiska eller rättsliga omständigheter eller om det inte är möjligt att fatta beslut av skäl som inte beror på Migrationsverket.

21 §

Undantag i fråga om nordiska medborgare

En medborgare i Danmark, Island, Norge eller Sverige kan trots vad som föreskrivs i 13 § 1 mom. 2 punkten beviljas finskt medborgarskap, om hans eller hennes egentliga bo och hemvist finns och har funnits i Finland de senaste två åren.

22 §

Undantag i fråga om en finsk medborgares make

En finsk medborgares make kan trots vad som föreskrivs i 13 § 1 mom. 2 punkten beviljas finskt medborgarskap, om

- 1) makarna bor och har bott tillsammans i minst tre år eller en avliden finsk medborgare och dennes make har bott tillsammans minst tre år före dödsfallet, och
- 2) den sökandes egentliga bo och hemvist finns och har funnits i Finland de senaste fem åren.

22 a §

Undantag från boendetiden för maken till en anställd vid en finsk beskickning

Finskt medborgarskap kan beviljas trots vad som föreskrivs i 13 § 1 mom. 2 punkten, om

- 1) den sökandes make är finsk medborgare och anställd hos finska staten vid en diplomatisk eller någon annan jämförbar beskickning eller vid ett konsulat som förestås av en utsänd konsul, och
- 2) den sökandes egentliga bo och hemvist finns och har funnits i Finland de senaste två åren.

23 §

Undantag i fråga om medsökande

En medsökande som har fyllt 15 år kan beviljas finskt medborgarskap trots vad som föreskrivs i 13 § 1 mom. 2 punkten, om hans eller hennes egentliga bo och hemvist när ansökan avgörs finns och har funnits i Finland de senaste fem åren.

24 §

Naturalisation av barn

Om barnet när ansökan avgörs har fyllt 15 år kan han eller hon trots vad som föreskrivs i 13 § 1 mom. 2 punkten beviljas finskt medborgarskap, förutsatt att barnets egentliga bo och hemvist finns och har funnits i Finland de senaste fem åren.

Om ett barn som avses i 3 mom. är nordisk medborgare, är dock förutsättningen för att ansökan godkänns en boendetid på två år.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På en medborgarskapsansökan som är anhängig vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser i 13 § 1 mom. 2 punkten, 14 § 1 mom. 3 punkten, 15, 16, 18, 18 a, 20 och 22 §, 23 § 2 mom. och 24 § 3 mom. som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den xx xxxx 2024

Statsminister

Petteri Orpo

Inrikesminister Mari Rantanen